

„Feddem“ to Goattum by Grou biwenne troch Homme Siebenga

Famylie Siebenga wennet der al 60 jier

De lêste pleats to Goattum der't ik hinne woe wie „Feddem“. miskien yn'e folksmûlle better bikend as Siebenga's pleats. Wy wisten tominsten as bern allegearre wol to fortellen hwer't men Siebenga's boskjes fine koe.

Alhoewol it pûr min waer wie, it reinde dat it easde doe't ik fan Alingawier ôf ûnderweis wie nei Feddem, dwaelden dochs myn tinzen ek nou nei it forline.

Op „Feddem“ ha'k as jonge neaboarte; yn it earst fan myn skoaljierren wenne der in boer, Jelle Willems Sytema, en dêr wiene twa famkes, dêr boarten jonges net mei, en dérnei kaem der in âldere boer, Lomme Hommes Siebenga, hwer't wy ek gjin gedoente mei hiene. It iennichste hwat ús greate bilangstelling hie wiene de boskjes dy't by Feddem hearden.

As ik dit sa skriuw moat de lêzer net tinke dat der by Grou in greatbosk is mei kuijerpaden of soksa-hwat, né, dit wie mar in gewoane bû-

tendykse pôlle, bigroeid mei strewelleguod.

Dizze pôlle, dy't bûtendyks lei oan de Wide Ie, sil wol biplante wêze om de greate weachslag, dy't der soms is en tige op wâl en dyk beukje kin, to brekken. (Dit is mar in bitinken fan mysels).

Hoe't it ek mei dy boskjes is en hweretroch en hwerom se der kommen binne wie yn myn skoaljierren foar my alhiel net fan bilang.

Yn 'e maeitiid hiene dizze boskjes ús omtinken, wy gongen der graech hinne om einaeijen to sykjen en dy founen wy dêr ek noch wol ris. Dan waerd it hiele bosk trochsocht, reidpôlle foar reidpôlle waerd iepenteard en sa koe ús neat úntkomme en kamen wy wol ris mei in pet folaeijen by Lolke Bouma, dy't se dan earst lottere as se bibret wie-ne en ús foar de goede aeijen trije sinten it stik bitelle. It lit him tinke dat wy noch al ris nei Siebenga's boskjes teagen.

Ien kear ha ik der lykwols foar neat hinne west. Dat kaem sa. As skoal-jonge hie ik al in greate samling útblaesde aeijen. Hiel hwat soarten,

sawol fan greide- en wetterfûgels as ek fan beamfûgels. Ik wie der as jonge hwat greatsk op, ien aei miste ik, dat wie it koekoeksaei. Dat koe ik nea fine.

Nou hearden wy yn 'e buorren faek de koekoek roppen, fan fierwei, Nef-fens my moast dat lûd komme út Siebenaga's boskjes. Doe't ik wer in kear oer myn aEIForsamling gear wie mei it omstâllen, doe tocht ik, ik wol ris allinne yn Siebenga's bosk sjen, fan dêr rôp de koekoek, dêr kin hy ek bêst syn nêst hawwe.

Sa stapte ik op in woansdeitomid-dei, súnder tsjin immen hwat to sizzen hwer't ik hinne gong of hwerom ik it die, it stiennen paedtsje del nei Goattum ta. Ik ha de hiele middei socht, gjin beam oerslein, ik foun wol in roekenêst, ek ien fan in ek-ster, mar gjin koekoek. Dat wie dêr net by. Wurch en ûnfoldien kaem ik hwer thús.

En doe fortelden se thús dat in koe-koek sels gjin nêst bout, mar syn aei-jen leit yn de nêsten fan oare fûgels. De koekoek briedt net en fuorret net, dat lit hy troch oaren opknappe. Soks foun ik gemien en mocht letter as jonge de koekoek net mear lije. Mei sokke prakkesaesjes kaem ik op „Feddema”.

Wylst de rein fûleindich tsjin de finsters klettere hiene wy dochs in noflik petear yn de wenkeamer fan „Feddema”. Siebenga rekke tige op 'e tried doe't ik bigong to freegjen nei it buorkjen fan nou. Ik hie al gau bi-grepen dat ik to praten siet mei in man dy't leafde hie foar syn bideriuw, foaral doe't it praet op 'e fok-kerij kaem, kaem der hiel hwat los.

„Ik haw”, sa fortelde Siebenga, „it bislach fé fan myn foargonger, omke Pieter Siebenga, oernommen en doe bin ik bigongen mei inkeldie stamboekkij der by to keapjen. Ien fan Siebren Siebenga, trije út de stal fan Jan Wassenaar to Jelsum en trije út de stal fan de bruorren Knol to Hartwert. Sa as jo wol witte bin ik mei myn buorlju hâlder fan goede bollen.

Troch de ynkeap fan goede kij en it forantwurde brûken fan bollen is it ek ús slagge om mei de buorlju hwat fokbidriuw oangiet sahwat op ien hichte to kommen. Men is it iene jier ris hwat fortûnliker as it oare, mar as wy werom sjogge op de 15 jier dat wy hjir buorke hawwe dan binne der reden om tankber to wêzen. Miskien hawwe wy it lok mei hawn, mar it is aerdich slagge”.

„En hoe great is Jou pleats?” fre-ge ik. „75 pounsmiet”, wie it andert „en wy hâlder hjir neist it jongfê sa'n 33 melke ky”. Der kamen âlder-hanne forhalen op tafel.

Sa frege ik „binne Jim hjir kommen doe't Pieter Siebenga boer ôfwurden is?”. „Dat wol sizze”, wie it andert, „myfrou al, hwant doe binne wy trouwd. Ik ha hjir inkeldie jierren as feint op 'e pleats tahâlden. Dat is in forhael op himsels. Jo moatte witte omke Pieter wie net in man fan folle wurden.

Ik wie as jongfeint by heit yn 'e hûs. Op in moarn stie omke Pieter by ús foar de doar en doe't hy ien kear to stoel en to bank wie sei hy tsjin ús heit: „ik moat ien fan dyn jonges hawwe”.

„Dat is wol slim”, andere heit, „wy sitte sels foar de drokte”. „Sil wol sa wêze, mar dy jonges binne 21 jier, dy kinne sels bislissee”.

Nei hwat hinne en wer praten mei heit, haw ik tasein dat ik wol woe. „Ofpraet”, seit omke, „moarnier fjouwer ure bist by my op 'e pleats”.

Sa bin ik dan op „Feddema” kom-men. Ik wie der fjouwer ure dy moarn. Daliks mar to melken en doe't it melken dien wie en ik frege hwat ik dwaen moast, stjûrde hy my it lân yn. Moast troch dy hikke, dan dêr lâns en dan komst strak hir wer by my. Doe't ik frege hwat soks bitsjutte sei omke, „dan wist meien hwer't alle stikken lân lizze”.

Sa bin ik hjir kommen en ha hjir in tiid as feint forkeard. Yn april 1949 kaem der foroaring. Op in sneon-tomiddei waerd ik yn 'e hûs roppen. Omke siet by de tafel.

„Hie omke hwat” frege ik. „Ja, gean hjir neist my sitten”. Doe't ik siet sei hy tsjin my: „12 maeije bistû hjir boer, forklaei dy nou en gean nei hûs ta. Moandeitomoarn fjouwer ure moatst hjir wer wêze”.

Ik wie hwat forslein, mar omke kennende sei ik neat en bin oerein gien. Doe't ik by de keamersdoar wie sei hy noch „tink der om, op Feddema gjin boelguod”, dat wie alles.

Omke hie alles klear, ek mei de lânheare. Ik nei hûs en nei myn faem om alles to fortellen en to bipraten en trije wike letter wiene wy boer en boerinne op „Feddema” en omke en muoike wennen yn 'e buorren”.

d. H.

Sa as ik foarige wike al forteld ha, wie it in reinige middei doe't ik op Feddema kaem. Dat is sa lang men onderweis is tige forfelend, mar as men dan letter yn de gesellige kea-mer sit, safolle nofliker.

Ik siet dan al gau by de boer en de boerinne, Homme Siebenga en Hylkje Sijbesma, to praten. Dat is hwat oerdreaun, hwant de earste tiid siet ik mear to harkjen. Ik wie net de iennichste bisite, der wie ek im-men fan de foarljochtingstsinst en ik wie fan bitinken dat dy syn praet wichtiger wie as mines.

Siebenga liet it bûthûs fortimmerje en frege nou foarljochting foar de stalynrjochting. If foar en tsjin fan underskate systemen waerd bipraet.

It lit him tinke dat dit wichtiger wie as myn kommen, ik praet altyd oer it forline en oer it nou. It praet tus-ken boer en foarljochter gong oer moarn, it kommende.

Dochs kaem ek myn tiid. Neidat alles trochpraet wie, stapte de man fan de lânboufoarljochtingstsinst op

en kaem ús petear al gau op „Feddema”, de pleats en syn biwenners en sieten wy sa mar yn it forline.

Feddema komt yn de floreen- en stimkohieren fan Grou foar by nû. 17 en is in ien stimdragende pleats. Eigeners en brûkers hawwe west:

1640 Erven fan de hear Andringa eigeners.

1698 Auke Jelles eigener en brûker

1708—1728 As yn 1698.

1738 Auke Jelles erven eigeners, Harmen Jelgers brûker.

1748—1758 A. van Haersma widd. fan Grytman Jhr. F. W. van Campstra eigenerske, Atze Uiltjes brûker.

1768—1788 Douairière van Campstra van Haersma eignerske, Adam Johannes brûker.

1788 De landsecretaris Arend Johannes van Sminia eigener. Adam Johannes brûker.

1798 Arend Johannes v. Sminia eigener. Adam Johannes Widd. brûker.

1818 Selde eigener, Gauke Adamse brûker.

1828 Selde eigener en brûker.

1838 Selde eigener, Jelle Gaukes Adamse brûker.

1848 As yn 1838.

1858 Jhr. Hector Arend Johsz. van Sminia eigener, Jelle Gaukes Adamse brûker. „Feddema” komt yn de floreenkohieren foar mei 74 poumsmiet floreenplichtich lân.

Hoe as it fierder mei de eigeners gien is, wit ik net krekt wer to jaen, mar yn it lêst fan de foarige ieu wie it Jhr. Hector Willem Menno v. Coehoorn van Sminia en wiene brûkers Jelle Willems Sytema en Wypkje Dijkstra.

Om 1904 hinne is de pleats forkocht en binne eigeners wurden Lomme Hommes Siebenga en Janke de Vries. Dy binne der yn 1905 kommen to wenjen en hawwe der oant 1916 ta buorke.

Yn 1916 is Lomme Hommes Siebenga forstoarn en doe is de soan Pieter Siebenga der boer wurden. De earste fiif jier as vrijgesel en fanôf 1921, doe't hy troude, mei Jitske Kingma. Se hawwe der oant 1949 ta buorke. Yn dat jier binne de tsjintwurdige boer en boerinne, Homme Siebenga en Hylkje Sijbesma der kommen.

De pleats is yn dy tiid jitris forkocht en wer yn de famylje Van Sminia kommen. Keaper is Wiardus Willem v. Sminia wurden út De Steeg en nou is eignerske Douairière Vrouwe C. G. van Hoboken.

Nije wike noch hwat oer it „Feddema” fan nou.

d. H.